

92. Keskiviikkona 5 päivänä lokakuuta 1994

kello 19.15

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotus laiksi Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta 3172

Hallituksen esitys n:o 149
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 15

2) Ehdotus laiksi maatalouden interventiorahastosta 3176

Hallituksen esitys n:o 147
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 43

3) Ehdotus laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista ”

Hallituksen esitys n:o 148
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 17

4) Ehdotukset laiksi maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä sekä maaseutuelinkeinolain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta ”

Hallituksen esitys n:o 164
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 16

5) Ehdotukset laiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi 3177

Hallituksen esitys n:o 162
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13

6) Ehdotukset laeiksi kasvihuonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta ja maatalousyrittäjien eläkelain 16 §:n muuttamisesta 3177

Hallituksen esitys n:o 163
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14

7) Ehdotus laiksi eräiden maatalouden alaan kuuluvien lakien kumoamisesta ”

Hallituksen esitys n:o 145
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 12

8) Ehdotus laiksi maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta ”

Hallituksen esitys n:o 127
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 42

9) Ehdotus laiksi tuloverolain muuttamisesta ”

Hallituksen esitys n:o 173
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 44

10) Ehdotus laiksi perintö- ja lahjavero- lain 55 §:n muuttamisesta ”

Hallituksen esitys n:o 174
Toivomusaloitteet n:ot 27 ja 34/1992 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 45

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies Paakkinen.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 149

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 15

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 15. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 2)—10) asiasta.

Yleiskeskustelu:

Ed. Laakkonen: Arvoisa rouva puhemies! Kansalaiset ovat jo tänään, EU-jäsenyyden ensimmäisenä ennakkoonestyspäivänä joutuneet vastaamaan kysymykseen, tulisiko Suomen liittyä Euroopan unionin jäseneksi saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti. Vastauksen pitää olla kyllä tai ei. Vastauksen antaminen on todella vaikeaa tässä vaiheessa, kun neuvottelutuloksesta on moni asia vielä auki. Eduskunnassa on kyllä tällä hetkellä käsittelyssä lähes kymmenkunta tukipakettia koskevaa lakia, mutta lukuisat maatalouteen liittyvät asiat ovat vielä auki.

Maa- ja metsätalousministeri Pesälän mukaan olisi varmaa tietoa pohjoisen tuen rajasta ja tilavarastojen korvaamisesta, johon olisi varattu 1,3 miljardia markkaa. Täysi kysymysmerkki edelleen lienee, mikä on pohjoisen tuen taso. Julkistettu ei myöskään ole, mikä on tuotekohtainen korvaus. Lehtitietojen mukaan ministeri Pesälä on luvannut torstaina kertoa lisähinnat sekä hehtaari- ja kotieläintuet. Tämänkin jälkeen jää vielä auki siirtymäkauden jälkeinen tilanne.

Kysyin valiokunnassa asiantuntijoilta, mikä on maatalouden asema sitten, kun siirtymäkauden tuet ovat nolla markkaa noin vuoden 2000 paikkeilla. Vastauksena kerrottiin, että sitten yritetään saada tukea vaikeiden markkinahäiriöiden poistamiseksi, siis yritetään, mutta yrittämisen tulos on hyvin epävarma.

Ympäristötuesta Suomi on tehnyt esityksen, mutta hyväksyykö komissio sitäkään? Itsestään selvää on, että jos Suomi liittyy Euroopan unionin jäseneksi, joutuisivat elinkeinoistamme maatalous ja elintarviketeollisuus kaikkein vaikeimpaan tilanteeseen.

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa eduskunnan asettamat neuvottelutavoitteet, joita neuvottelijamme eivät saaneet läpi. Tavoittelimme asettaista tuottajahintojen sopeutusta, saamme kertarysäyksen. Tavoittelimme EU:n maksamaa uutta pohjoista tukialuetta, saamme itse maksaa koko tuen.

Maataloutemme joutuu huonompaan asemaan kuin tuotanto Keski- ja Etelä-Euroopassa, jossa satotasokin on kaksinkertainen meidän satoihimme verrattuna. Jäsenyyden myötä menettäisimme myös elintarvikemavaraisuutemme, ja jäisimme EU:n armoille. EU-jäsenenä ei puhutakaan kansallisen valtion elintarvikemavaraisuudesta vaan unionin elintarvikemavaraisuudesta. Meillä on lupa pitää vain huoltovarmuusvarastoja. Suomi tietenkin noudattaa määräyksiä esimerkiksi Tiedossa kuitenkin on, että EU:ssa keinotellaan esimerkiksi viljan varastointipalkkioilla. Vilja ostetaan varastoihin 80 pennillä kilo, mutta varastointipalkkioita maksetaan jopa 6,5 markkaa kilo. Siksi vilja kannattaa pitää mieluummin varastoissa kuin etsiä sille ostaja. Siksi mm. Tanskassa varastot ovat suuresti kasvaneet.

Lehtitietojen mukaan nyt jo on nähtävillä merkkejä markkinoiden sekoittumisesta. Mahdollinen EU-jäsenyys sotkee todella pahasti markkinoitamme. Todennäköisesti EU-maista tuodaan Suomeen jalostettuja elintarvikkeita eikä raaka-aineita, jolloin myös kotimainen elintarviketeollisuus romahtaa. Kaiken huippuna on vielä se, että Viro sai EU:lta vapaakauppasopimuksen, jonka perusteella se voi vapaasti viedä EU-maihin kaikkia tuotteita. Suomi on lähin kohdema, ja siksi maataloutemme ja elintarviketeollisuutemme joutuisivat entistä vaikeampaan kilpailutilanteeseen. Sopimuksessa Viro sai myös klausuulin, jonka mukaan EU:n alueelta ei saa tuoda Viroon elintarvikkeita, joita on julkisesti tuettu.

Yhden yön hintarysäystä aiotaan pehmentää EU:n maksamalla sopeutustuella ja kansallisella tukipaketilla. Vielä avoin kysymys on se, hyväksyykö komissio kotimaisen tukipakettimme ennen varsinaista kansanäänestyspäivää, ja nythän kansanäänestys ennakkoon jo on alkanut ja varmuutta ei ole saatu.

Maataloustukeen on verovaroja pantu vuosittain noin 7 miljardia markkaa. Kun EU:n meille myöntämät maatalouden tuet ovat niin vähäiset, on laskeskeltu, että siirtymäkauden jälkeenkin tarvitaan kotimaista tukea 7 miljardia markkaa vuosittain, eli loppujen lopuksi me veronmaksaa-

jat EU-jäsenyydessä joudumme maksamaan tunnustavasti enemmän kuin tällä hetkellä.

Jäsenmaksujen kautta tuemme vielä EU:n viljan, tupakan ja viinin viljelijöitä eli on menty ojasta allikkoon, kun katsotaan ainakin kustannuspuolta EU-jäsenyydessä.

Tanskan maatalouden saamat tulo- ja vientituet ovat noin 12—13 miljardia markkaa vuosittain, vaikka satotaso siellä on kaksinkertainen Suomeen verrattuna. Suomi saisi muutamana miljardin. Tämä vertailu kuvaa hyvin neuvottelutuloksen heikkoa laatua. Jotkut SDP:n kansanedustajat ovat julkisuudessa neuvoneet viljelijöitäkin ottamaan mallia Ruotsista, jossa maanviljelijät kilvan ovat menossa EU:hun, näin sanotaan. Totuus on, että sosialidemokraattien johtama hallitus ajoi Ruotsin viljelijät niin suureen ahdinkoon, että tuottajahinnat putosivat alle maailmanmarkkinahintojen. Ei ihme, että he nyt ovat kilvan menossa EU:hun, kun heidän tulotasonsa kolminkertaistuisi EU-jäsenyydessä.

Suomalainen talonpoika on tottunut hankkimaan elantonsa työllä. Suuri muutos on tulossa, jos Suomi liittyy unioniin. EU-viljelijä saa suurimman osan tuloistaan suorana tukena, joka määräytyy peltohehtaarien ja eläinyksiköiden mukaan. Koska maataloustulo ei tule työn tuloksen perusteella vaan suorana tukena, se passiivoi ja vähentää kiinnostusta laatutuotantoon.

Arvoisa puhemies! Etassa kulkevat vapaasti maiden välillä ihmiset, tavarat, palvelut ja työvoima. EU-jäsenenä joudumme valitettavasti lisäämään luetteloita myös eläin- ja kasvitautit. Salmonellaa on siellä siipikarjassa, kananmunissa ja rehuissa. Hullun lehmän tauti on monen maan ongelma EU:ssa. EU-jäsenyyden ulkopuolella elintarvikkeemme säästyisivät tautiongelmilta.

EU on myös hyväksynyt lisäainedirektiivin, jonka toimeenpanossa Saksa joutui hyväksymään tunnustavasti enemmän lisäaineita kuin ovat aikaisemmin sallineet. Lisäaineiden määrä nousi siellä 150:stä 412:een. Lisäaineluettelo kasvaisi myös Suomen osalta tunnustavasti, jos meistä tulisi EU-jäseniä. Jopa vauvanruoat eivät välttämättä olisi enää terveellisiä näiden lisäaineiden takia. Niin sanotut atsovärit ovat nykyisellään Suomessa kiellettyjä, koska ne aiheuttavat monille pahoja allergioita. EU-jäsenenä joutuisimme hyväksymään nekin. Tiedetään myös, että EU:ssa säteilytetään elintarvikkeita, etenkin mansikkaa ja perunaa, ja se on terveyden kannalta myös ongelmallista.

EU-jäsenyys merkitsee myös sitä, että elintarvikkeiden raja-valvonnasta siirrytään markkina-valvontaan, jota tehdään pistokokein. Valvontaa suorittaisivat kuluttajavirasto, lääninhallitukset ja kuntien terveystarkastajat. Järjestelmä on huomattavasti heikompi kuin nykyinen rajavalvonta, ja siksi elintarvikkeiden laatu tulisi kärsimään.

Oman uhkansa maataloutemme ylle tuo EU:n maatalouspolitiikan kehityssuunta, jos Suomi liittyy EU:n jäseneksi. Gatt vaatii lisäleikkauksia tuottajahintoihin ja tuotanto keskittyy entistä enemmän suotuisimmille viljelyalueille. Silloin viimeistään tuotanto karkaa arktisesta Suomesta Keski-Euroopan satoisimmille alueille.

Arvoisa puhemies! Maatalouden tukipaketti on viljelijöille riittämätön, mutta veronmaksajille siitä huolimatta kallis, kun EU:lta neuvoteltu tuki jäi mitättömän pieneksi. Vaikka kantani EU-jäsenyyteen on jyrkän kielteinen, olen kuitenkin katsonut, että maatalouden edun nimessä on parasta tukea tätä huonoakin tukipakettia. Demarien johtama seuraava hallitus tekisi siitä vielä huonomman.

Tämä olkoon välttävä pohja siltä varalta, jos tehtäisiin niin tyhmä päätös, että Suomi vietäisiin byrokraattiseen ja taantuvaan Euroopan unioniin.

Ed. S-L. Anttila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan ed. Laakkosen puheenvuoroon puuttua siltä osin, jossa hän käsittelee Euroopan unionin ja Viron tekemää vapaakauppasopimusta. Olen itse muutama viikko sitten käynyt Virossa ja tiedän tarkkaan, että menee aika monta vuotta vielä, ennen kuin Viro kykenee täyttämään ne normit, joita tarvitaan vienniltä jota viedään EU-alueelle. Siinä mielessä se ei ole tämän hetken uhka.

Se, että Viro on vastaavasti saanut EU:lta sitoumuksen siitä, että vientituella tuettuja elintarvikkeita ei sieltä tule, on Virolle välttämätöntä, koska ongelmaksi on muodostunut, että heille tuli maataloustulolakia säädettäessä sellainen vahinko, että he unohtivat siitä rajasuojan. Tällä hetkellä Viron maatalouden ongelma on se, että siellä on dumpattuja elintarvikkeita. Kaupan hyllyt notkuvat niitä ja oma tuotanto jää pellolle, koska hinnat ovat niin halvat, ettei yksinkertaisesti kannata esimerkiksi viljaa pellolta korjata.

Eli tämä asia ei ole tämän päivän ongelma. Mutta totta toki on, ettei yksin maataloustuotannolle, mutta muillekin tuotannonaloille, esimerkiksi työvoiman hinnan muodossa Virossa ta-

pahtuva halvan työvoiman toiminta tulee olemaan uhka. Silloin myös Suomen ns. palkkakartelli on vaarassa murtua.

Ed. H ä m ä l ä i n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On merkittävää, miten EU-keskustelussa asiat ovat kääntyneet pääläelleen kohta kohdalta, niin kuin nyt Viron ja EU:n vapaakauppasopimus. Sehän on saatujen tietojen mukaan solmittu Viron ja EU:n välillä nimenomaan Suomen toivomuksesta, Suomen kiihdyttäessä sitä, jotta Suomi voisi harjoittaa kauppaa Viron kanssa myös mahdollisen EU-jäsenyytensä puitteissa niin, ettei Suomen ja Viron välille syntyisi tähän asti hyvänä pidetyn lähialuekaupan estäviä tullimuureja. Suomalaiset ovat olleet merkittäväällä tavalla tätä edesauttamassa.

Työvoiman halpamyynnistä ja palkkadumpauksesta voisin ed. S-L. Anttilaa muistuttaa siitä, että Euroopan unionikin on kaikissa lähtökohdissaan, kaikissa työllisyyttä ja sosiaalipolitiikkaa koskeissa valkoisissa kirjoissaan lähtenyt siitä, että Euroopan unioni ei suinkaan voi palkkadumpauksella kilpailla esimerkiksi Aasian nousevien maiden kanssa. Pitää keskittyä sellaisille aloille, joilla kansalaisille pystytään maksamaan heidän ansaitsemansa palkat ja toisaalta käyttämään hyväksi niitä vahvuuksia, joita esimerkiksi korkean teknologian osaaminen merkitsee.

Ed. L a a k o n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ed. S-L. Anttila on oikeassa siinä, että esimerkiksi Viron teurastamot eivät täytä vielä EU:n kriteereitä. Mutta muutaman vuoden sisällä he varmasti panevat teurastamonsa kuntoon, ja silloin sieltä tuodaan myös lihaa. On arvioitu, että sieltä heti voitaisiin tuoda voita, perunoita ja vihanneksia, ja ne sitten sotkevat Suomen vastaavat markkinat.

Ed. H ä m ä l ä i s e l l e haluaisin kertoa siitä, että nyt on käynyt ilmi, että suomalaisten neuvottelijoiden näkemykset Viron EU:lta saamasta vapaakauppasopimuksesta ovat ristiriitaiset. Silloin kun valiokunnat olivat yhteiskuulemisessa, alivaltiosihteeri Satuli kertoi, että Suomi olisi toivonut nimenomaan vapaakauppasopimusta Virolle, mutta maa- ja metsätalousvaliokunnassa ulkoministeri Haavisto taas kertoi, että Suomen toivomus nimenomaan ei ollut, että Viro saisi vapaakauppasopimuksen, koska se sotkisi Suomen markkinoita. Mutta jossakin tuli informaatiokatkos, ja niin tämä sitten toteutui. Se on

todella hankala kysymys ennen pitkää Suomen maataloudelle ja elintarviketeollisuudelle.

Ed. S-L. A n t t i l a (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ed. Hämäläinen vetosi vastauspuheenvuorossaan EU:n Valkoiseen kirjaan. Sitä on käytetty hyvin paljon Suomessa keskustelussa, mutta ed. Hämäläinen, siinä kirjassa edellytetään kansallisvaltioiden omin toimin lisäävän palkkajoustoja ja ohjaavan kansantalouden nousun voimavarat, ei suinkaan palkankorotuksina työssä oleville työntekijöille, vaan uusien työpaikkojen luomiseen. Eli se kirja pitkälti lähtee siitä, että kansallisvaltiot näitä asioita pistävät täytäntöön, eikä niissä toimivaltainen ole EU muuta kuin niiden suurten EU-alueen hankkeiden osalta, jotka Valkoisen kirjan lopussa on lueteltu ja jotka ilmeisesti Suomea ainakaan tässä vaiheessa eivät kovasti koskettaisi. Eli palkkajoustoja markkinataloudessa tulee siten, että työvoiman hinnalla jatkossa teollisuus tulee kilpailemaan.

Ed. S t e n i u s - K a u k o n e n : Puhemies! Olen useaan otteeseen kevästä alkaen puhunut siitä, että koska EU-direktiivi mahdollistaisi sen, että myös maataloudessa työntekijäasemassa työskenteleville työntekijöille voitaisiin maksaa nyt ehdotettua luopumistukea, heidät otettaisiin vastaavan järjestelmän piiriin. Se voisi tietysti määräytyä normaalien työkyvyttömyyseläkettä koskevien säännösten mukaisesti. En edellekään voi olla hämmästelemättä sitä, että maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Sirkka-Liisa Anttila puhumattakaan maa- ja metsätalousministeri Mikko Pesälästä eivät ole huolehtineet tästä asiasta.

Se, että he eivät ole mukana, aiheuttaa kustannuksia Suomelle, koska he ovat yleensä työttömyysturvan piirissä. Se on maksettava kokonaan kansallisista varoista. Jos heidät olisi otettu tämän järjestelmän piiriin, olisi parhaimmassa tapauksessa satu 75 prosenttia EU-rahoitusta. Toivon, että tämä asia vielä ministeri Pesälän toimesta tuodaan tänne hallituksen esityksenä.

Sosiaalidemokraattien vastalauseessa, johon myös ed. Polvinen on yhtynyt, ehdotetaan luopumistukilain 23 §:ään muutosta. On pakko sanoa, että muutosesitys on täysin asiantuntemattomasti tehty. Ehdotetaan, että koko luopumistuki lakkautetaan, kun hallitus ehdottaa, että täydennysosa lakkautetaan, joka vastaa kansaneläkettä. Perusosaa ei tarvitse lakkauttaa, koska se on yhteensovituksen piirissä kaikkien TEL

8 §:n 4 momentin mukaisten eläkkeiden kanssa. Näin se lakkaa, jos muut tuovat enemmän korvausta, enkä tule ehdotusta kannattamaan.

Ed. A l a - H a r j a : Arvoisa puhemies! Ed. Stenius-Kaukonen haluaa, että hedelmä- ja puutarhaviljelmissä ja luopumistukea saavilla tiloilla olevat työntekijät pääsisivät 55 vuotta täytettyään tuen piiriin. Mainitsitte, että kysymyksessä olisi työkyvyttömyyseläke. Siitähän ei ole kysymys. Huomautan, että ovat puutarhayrittäjät ovat perhevilmeliä, ja siellä tuskin on työntekijöitä. Meillä on 250 puutarhayrittäjää ja 80 omenaviljelmää, jotka tulevat kyseisen esityksen n:o 163 piiriin. Mitä tulee luopumistuen piiriin kuuluviin työntekijöihin, siellä on tuskin mainittavaa määrää työntekijöitä. Heitähän koskee toinen laki. He eivät ole maatalousyrittäjäläkelain alaisia.

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Ed. Ala-Harja halusi nyt sekoittaa koko sen asian, josta ed. Stenius-Kaukonen halusi puhua, eli sen, että hallitus, niin keskusta kuin kokoomus kuin RKP:kin on tarkoituksella jättänyt käyttämättä eräitä elementtejä, joita olisi ollut EU-säännösten mukaan mahdollista käyttää. Nyt ollaan siis maataloustuottajien osalta tekemässä ratkaisuja luopumisjärjestelmän myötä, mutta maaseudulla työntekijän asemassa olevat työntekijät jätetään oman onnensa nojaan. Erityisen arveluttavaa tämä on juuri siitä syystä, että EU-säännökset olisivat mahdollistaneet myös heidän ottamisensa huomioon.

Tämä on aivan selvästi poliittinen valinta, ed. Ala-Harja, että näin ei tehdä. Tästä syystä ed. Stenius-Kaukonen on aivan oikeassa, ja itse olen aivan samaa mieltä hänen kanssaan tältä osin. Mitä tulee kasvihuoneviljelmiin, se on kokonaan toinen asia. Heidän kohdallaan tällaisesta järjestelmästä ei ole edes kysymys.

Ed. S t e n i u s - K a u k o n e n : Arvoisa puhemies! En esittänyt, että näille työntekijöille myönnetään työkyvyttömyyseläke, vaan että se lasketaan samoin perustein kuin työkyvyttömyyseläke, koska luopumistukikin lasketaan samoin perustein kuin maatalousyrittäjien työkyvyttömyyseläke eli tuleva aika mukaan lukien noin pääperiaatteissaan.

Ed. Ala-Harja on aivan oikeassa, että valiokunnassa esitin, että myös kasvihuoneissa ja omenaviljelyssä työskentelevät työntekijät otettaisiin lopettamistuen piiriin ja että sekin mää-

ryytyisi eläkkeen suuruisena. Tämä ei kuulu EU-direktiivin piiriin, joten tämä jouduttaisiin kokonaisuudessaan rahoittamaan kansallisista varoista, mutta juuri näissä on runsaasti työntekijäasemassa olevia. Meille kerrottiin, että on 10 000 yritystä, joissa on 20 000 henkilöä työssä yrittäjät ja perheenjäsenet mukaan lukien. Näistä 6 000—7 000 on työntekijöitä. Koska muutos koskisi 2 200 yrityksestä arviolta 15:tä prosenttia, se koskisi silloin hyvin monia työntekijöitä, ja sen takia on perusteltua, että tähän osallistuttaisiin kansallisin varoin. Maataloudessa työskentelevät työntekijät voisivat olla myös EU-tuen piirissä.

Ed. A l a - H a r j a : Arvoisa puhemies! Todella nämä määrätkin vähän nyt heittävät, ed. Stenius-Kaukonen. Jos meillä on 250 puutarhayritystä ja 80 omenaviljelmää, jotka voivat päästä lain piiriin, ei ulkopuolisten työntekijöitten määrä millään voi olla vastalauseessa esitetty luku, joka on 20 000:sta kolmas osa. Se on liioiteltu.

Näillä työntekijöillä on olemassa työttömyysturvajärjestelmä ja uudelleen koulutusmahdollisuus. Ei minusta ole viisasta ruveta sellaisille, jotka eivät ole itse uhranneet omia varojaan ja omaisuutta työpaikkansa luomiseen, järjestämään tällaisia tukia. Minusta pitäisi pyrkiä ihmisiä kouluttamaan uuteen ammattiin ja sitä kautta palauttamaan työelämään eikä siirtämään eläkkeelle ennen aikaansa.

Ed. S - L. A n t t i l a : Arvoisa puhemies! Itsenkin pyysin puheenvuoron oikeastakseni ed. Stenius-Kaukonen lukuja ihan siitä syystä, että meidänkin valiokunnassamme kuultujen asiantuntijoiden mukaan laki todella voisi koskea omenaja puutarhatuotannon osalta noin 250 yrittäjää, eikä niistä varmaankaan tämmöistä työntekijämäärää löydy. Toisaalta laki maataloustuottajien kohdalla pitkälti koskee sellaisia ikääntyneitä viljelijöitä, joilla ei ole jatkajaa ja jotka ovat aikeissa muutenkin luopua tilasta. Tämä vauhdittaa luopumista, ja silloin ei luopujien joukossa ole työntekijöitä. Kyllä normaalisti luopujat ovat kaksi ikääntynyttä ja ikääntyvää ihmistä.

Ed. S t e n i u s - K a u k o n e n : Arvoisa puhemies! Olemme vastalauseeseen ed. Outi Ojalan kanssa kirjoittaneet alalla työskentelevien kokonaismäärän, jonka meille ovat nimenomaan asiantuntijat kertoneet. Emmehän me ole väittäneet, että lopettamistukea voisivat nämä kaikki käyttää. Mutta samalla tavalla voi arvioida, että

näissä noin 330 kasvihuone- ja omenanviljely-yrityksessä, joita laki koskee, työskentelevistä on yksi kolmasosa työntekijäasemassa. Näin saadaan määrä, joka on tietysti erittäin paljon pienempi kuin yritysten kokonaisluku, jota en suinkaan tarkoittanut. Ehkä olisi pitänyt selvemmin kirjoittaa tämä asia, ettei tule tällaista sekaannusta. Mehän olemme esittäneet, että 55 vuoden ikä koskisi myös näitä työntekijöitä. Hallitushan ei esitä, että olisi minkäänlaista ikärajaa näille kasvihuonetuotannosta ja omenanviljelystä luopuville.

Eli tämänkään lain osalta määrä ei todella olisi suuri, ja näin ollen ei voi rahoitusta pitää sen esteenä. Mutta kun ei haluta oikeudenmukaisuutta eikä tasa-arvoa, lopputulos on juuri tämä. Samalla aiheutetaan todella suurta vahinkoa niiden kannalta, jotka puolustavat EU:ta, kun eivät he ymmärrä, että sentään jonkinlainen tasa-arvoinen kohtelu pitäisi olla kaikkia ihmisiä kohtaan, jotka työnsä kokonaan menettävät. Työntekijät menettävät koko toimentulonsa, ja heillä ikävä kyllä ei ole edes omaisuutta usein, joka sitten tuottaisi, niin kuin yrittäjillä saattaa olla.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi haluan tehdä selväksi, että en kannata kasvihuonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuen käyttöönottoa. Se on varsin erikoista, kun tiedetään, miten eriarvoisessa asemassa monet muut yrittäjät ovat. Nyt riippumatta siitä, mikä on taloudellinen tilanne, vaikka olisi kuinka rikas ja vauras velaton kasvihuoneviljelijä, hän voi saada tämän 500 000 markan tuen. Se on aika erikoista. Kyllä on erikoista, että kokoomuskin menee tällaisia hyväksymään. Haluaisin nähdä, kun kokoomus käy selittelemässä tätä omille kannattajilleen.

Ed. Ala-Harja moitti ed. Stenius-Kaukosta siitä, että hän on kantanut huolta työntekijöistä. Mutta kyllä minä ihmettelen, että kokoomus ei ollenkaan välitä siitä, miten näitä tukia jaetaan. Moni pienyrittäjä, muun alan pienyrittäjä on menettänyt kotinsa ja kontunsa, talonsa ja niin ovat menettäneet myöskin omaiset ja sukulaiset, jotka ovat olleet takaamassa heille lainoja. Heille ei ole tippunut minkäänlaisia tukia. Mutta EU-kysymyksen varjolla kokoomus syyttää rahaa ihan minne tahansa.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

2) Ehdotus laiksi maatalouden interventiorahastosta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 147

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 43

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 43. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

3) Ehdotus laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 148

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 17

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 17. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

4) Ehdotukset laiksi maa- ja metsätalouden rakenepoliittisista toimenpiteistä sekä maaseutuelinkeinolain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 164

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 16

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 16. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

5) Ehdotukset laiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 162
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. **Lahikainen:** Arvoisa puhemies! Ehdotan, että ensimmäisen lakiehdotuksen käsittelyn pohjaksi otettaisiin I vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. **Rajamäki:** Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Lahikaisen tekemää ehdotusta.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

6) Ehdotukset laeiksi kasvihuonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta ja maatalousyrittäjien eläkelain 16 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 163
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 14. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

7) Ehdotus laiksi eräiden maatalouden alaan kuuluvien lakien kumoamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 145
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 12

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 12. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

8) Ehdotus laiksi maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 127
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 42

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 42. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

9) Ehdotus laiksi tuloverolain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 173
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 44

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtionvaliokunnan mietintö n:o 44. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

10) Ehdotus laiksi perintö- ja lahjaverolain 55 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 174
Toivomusaloitteet n:ot 27 ja 34/1992 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 45

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan
mietintö n:o 45. Ensin sallitaan asiasta yleiskes-
kustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen
yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies:
Asian käsittely keskeytetään.

Ensimmäinen varapuhemies:
Eduskunnan seuraava varsinainen täysistunto
on ensi perjantaina kello 13. Valtioneuvoston
kyselytunti on huomenna torstaina kello 16.30.

Täysistunto lopetetaan kello 19.49.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jouni Vainio
